ԻՖԻՆՃԻ — ՍԵՆԵԿ ՆՈՒՄԵՐՈ — 55 ՃՈՒՄԱԼ — ԷՐԹԵՍԻ 9 — ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ — 1854

ՄԷՃՄԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

Իշպու Մէճմայը Հայասխ, հէր հաֆթա ճուռ ժաա էրթեսի կիւնէրի տաղբարաճագ սրբ։
Սենէսի բէշին զարագ . . . . . 120 ղրշ
Ալթը այլուզը քէպալիք . . . . . 65 –
Իւշ այլուզը քէպալիք . . . . . 35 –
Վէ պիր նուսխասը . . . . . 3 –
Տարեկան իշխուն պէհէր նուսխասունա 20 փարա բօսխա մասրաֆը զամմ օլունուր։

Իրանթ ընդպէհէր սրբասը պիր տէֆա իշխուն 60 փարա
Իքի տէֆա իշխուն պէհէր տէֆասընա . . 40 »
Իւշ տէֆա իշխուն պէհէր տէֆասընա . . 30 »
Իւշ տէֆասան վրատէ օրան, վէ դայէթ ուզուն իրանթ իշխուն այրընա բազարլըգ օլունուր։
Տարեսան կէլէն մէքթուպ վէ իրանթրն բօսխա մէսարիֆլէրի, կէօնտէլենէրին իւզէրինէ սիր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԻ, ՊԷԼԻՏԻՅԻ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԻ ՎԷ ՄԻՎԱՏՐ, ՆԱՖԻԱՅՐ, ԱԱՅԻՐԻՅԻ ՄԻԻԹԱԼԻԹ ԳԱԶԷԹԸ

ԱՍԻԹԱՆԷ 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԹԷՎՖԻՀԱԹԸ ՍԷՆԻՅԷ

Էսպագ Մնբը վալիսի միԹվէֆա Մէհմէտ Ալի փաշազատէ Մէհմէտ Ալի փաշայէ պու տէֆա պա բիԹպէի բէֆիէյի Մուշիրի մէճլիսի վալա ազաբզբ Թէվֆիհ գըլընմըշ տրը։

ՀԱՅ ԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԱէվասԹօբօլ հավաքասը։

ԱէվասԹօբօլտա տուէլը միԹԹէֆիգ ասքէրինին միԹէատիտա մէԹէրիսլէր եաբտըգլարը ճիւմլէյէ մալիմ տիւր։ Պու պապատէ պիզլէրէ վարիտա օլան հավատիսաթ շու վէճհ իլէ իշար օլունուր։

ԱէվասԹօբօլուն էԹրաֆընա գալէ տիվարը չէվրիլմիշ իսկ տէ, պէօյիւք Թօփլարա տայանաճագ մէրԹէպէ մէԹանէԹի օլմասընընան, իշէրիսինէ ալԹը արշընն գալընըգտա Թօբրագ տէօշէնէրէք, պիր մուվագգաթ մէԹանէԹ վէրիլմիշ տիր։ Պէլոէյի մէզբիւրիւն կիւն տօղուսու Թէրաֆընտա, գալէ տիվարընտան պին արշան գատար տըշարը Ռուսիալըլար ալԹմըշ Թօփլու պիր Թապէա եաբմըշլար օլմազիէ, պունուն սէբիզ եիւզ եարտա աշընընտա տախի նըսֆ գամէր շէքլինտէ Ինկիլիզէր քէնարի մէԹէրիս վէ Թապէալարընը եաբըպ իսԹիհքեամ վէրմիշ տիրլէր։ Պու մէԹէրիսին սոլ Թէրաֆընտա, վէ ԱէվասԹօբօլ Թէրսանէսինէ նայը պիր Թէփէտէ, քէզալիք Ինկիլիզին օլարագ էքի փարէ պաԹալ մէնզիլ Թօփու վաղ օլունմուշ տուր, պու Թէփէտէն պիւԹիւն Ռուսիա տօնանմասը էյիտէն տէօյիւլէպիլիր օլտուղունտան, Ռուսիա ամիրալը տօնանմայը Թէբսանէտէն չըգարըպ, սաղ Թէրաֆտա օլան, վէ կիւլլէտէն էմին օլան պիր եամաճըն ալԹընա տիզաիրմիշ տիր։ Պէ Թէբսանէտէ եալընըզ պիր իւչ անպարը ապօսսա իԹիտրիլիպ, գալէ տիվարը երգըլարը հալտէ, շէհրին իշինէ կիրէնլերի պու կէմի Թօփա ԹուԹաճագ տրը։ ԱէվասԹօփօլուն ճունուպ Թէրաֆընտա, վէ Պալագլավա գաբուսու գարշըսընտա օլան Ռուսիանըն էն պէյիւք Թապիալարընա գարշը, Ֆրանսըզ ասքէրի տախի պիր մէԹին Թապէա հազըրլամըշ տրը, պունուն սոլ Թէրաֆընտա պահրիէ ասքէրի տէնիզ եագըն պիր Թէփէտէ տիկէր պիր Թապէա եաբմագտա օլուպ, Ռուսիալըլար տախի պունա գարշը պիր Թապէա հազըրլամագտա պուլունմուշ տուրլար։ Այրը ուֆագ Թէֆէք Թապէա վէ մէԹէրիսլէր տախի եաբըլըպ իԹմամ գըլընմըշ տրը։

Տուէլը միԹԹէֆիգէ գօմանտանլարընն ԹէրԹիպի, Թապիալար Թէմամ վէ հազըր օլմատըգճա աԹէշէ պաշլամամագ օլտուղունտան, հէրնէ գատար իմալաթ վագԹը Ռուսիալըլար կիւլլէ աԹարագ, ասսաքէրի միԹԹէֆիգէյի Թաճիզ իԹմիշ իսէլէրտէ, պէօյիւք պիր զարար վէրէմէյիպ, Ինկիլիզէն օն իւչ նէֆէր, վէ պիր զապիթ, վէ Ֆրանսըզտան եէրմի ալԹը նէֆէր վէ իւչ զապիթ Թէլէֆ օլմուշ տուր։ Պէ միւհէնտիս պէօլիւկիւ գօմանտանը Շ միԹէ տախի պիր կիւլլէ կէլիպ էքի պաճազընը տախի ալըպ կէօթիւրմիշ վէ քէնտիսի վէֆաթ իԹմիշ տիր։ ԱէվասԹօփօլ գալասը գարշըսընա պու մէրԹէպէ մէԹէրիս վէ իսԹիհքեամաթ եաբըլտըգտան սոնրա, տիւշմէն հիւճիմինտէն էմին օլմագ իւզրէ, մուախարէն վարիտա օլան իհԹիաթ ասքէրինտէն գըրգ պին նէֆէրլիք պիր օրտու տախի էյլէ պիր Թամ մէվգիլէրէ Թագսիմ օլունմուշ տուր քի, ԱէվասԹօփօլ Թօփա ԹուԹուլտուղու հալտէ արգատան տիւշմէնին կէլիպ պասմասը մուհալ գապիլինտէն տիր։

Տուէլը միԹԹէֆիգէ ասքէրինին եաբտըգլարը մէԹէրիս վէ Թապիալէր ղայէթ ինճէ զէնաաթլա եաբըլմըշ օլուպ, իգԹիզա իԹտիյի հալտէ, պիր նօգտայէ իւչ եիւզ կիւլլէտէն զիատէ աԹաճագլարը վէ ԱէվասԹօփօլ իւզէրինէ պիր ուսաթտա ադալի օն պէշ պին կիւլլէ եաղտըրըճագլարը իսԹիսպար գըլընմըշ տրը։ Պէ պու Թէտարիքեաթէ նազարէն կէլէճէք հաֆթանին սոնլարընա տօղրու ԱէվասԹօբօլուն ալընմասը մէմուլտուր։

ԱէվասԹօբօլուն Թէսլիմի լազըմ կէլտիյի հալտէ մէմլէքէԹ Ռուսիալըլարտան աԹէշէ վէրիլէճէյինտէն, չօլուգ չօճուգ վէ ֆամիլիալէրին քեաֆֆէսի տըշարը չըգըպ ֆիրար իԹմիշ տիրլէր։ Պու ճիւմլէ ԱէվասԹօբօլտա Ռուսիա ասքէրի աԹէշէ վէրտիյի հալտէ, քեաֆֆէսինի գըլընճանա կէչիրէճէք օլտուղունու ճէնէրալ Պանրօպէր խապէր վէրմիշ տիր տէնիյօր։

Բրէնա Անինչիգօֆ եիրմի պին նէֆէր իլէ Պաղչէ սէրայ (Անինֆէրօբօլ) Թէրաֆընտա, Օտեսսա վէ Բէֆէ Թէրաֆընտան կէլէճէք իմտատա պէքլէմէքտէ պուլունմուշ տուր։ Պէ կէօզլէ վէնին Ռուսիա ասքէրի Թէրաֆընտան ալընտըղը տախի հավատիս օլմուշ իսկ տէ, ասլը օլմայուպ, սահիհի պին գատար գազագ ասքէրի կէօզլէվէյէ կիրմէք միւբատտ իտիպ, Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ ասքէրինէն գօվուլարագ ֆիրար իԹմէյէ մէճպուր օլմուշ տուրլար։

Մէմալիքի Օսմանիէտէ, խալայըգ վէ քէօլէ ալընըպ սաԹըլմասը պու տէֆա գաԹիէն մէն օլունմազլէ, հէր նէ գատար եէսիր պազարը մուգատէմա գաբատըլմըշ իսկ տէ, Ֆոհապը Թամամ եինէ էօթէտէ պէրիտէ եէսիր պազարը ԹուԹարագ սաԹմագտա օլտուգլարընտան, պու տէֆա ճանիպի պազը ալտէն սաբը օլան էմնամէ միւճիպինճէ, օմագուլէ մահալլէրէ Թէրաքիւմ իտէն եէսիրճիլէր, զապԹիյէ մարիֆէԹիյէ տէֆ օլունուպ, մէյանտա եէսիր ախզ ու իԹասի գաԹիէն մէն օլունմուշ տուր։

Պունտան մատտա, Ճիւրիւք սուօրտայի հիւմայունու միւշիրի տէվլէթլու ՍուսԹաֆա փաշա հազրէԹլէրինէ իբի գըլԹա ֆէրման կէօնտէրիլիպ, պիրիսի Կիւրճի քէօլէլէրի վէ խալայըգլարընա միւԹալիգ օլարագ, պունդարտան հէր ինէրէտէ պուլունուրտա, Թէվֆիֆ իտիպ ատբագագ մէվէքէԹլէրինէ վէ ֆամիլիալէրինէ կէօնտէրիլմէլէրի, վէ պունտան պէօյմունհասէրէ օլունմազագ տրը » . տէտի տօգԹօր Օսէր Բօշ։

» Սահիհ պէօյլէ՞ մի, ասքէրի կէրի ալայըմ էօյլէ իսկ » տէտի Տիւք տը Նըմուր։

Պատէհու ասքէրին կէրի չէքիլմէսինի էմր իտիպ, Թօփճուլար Ռօն Բօյալ Թապիր օլունան տէմիր բարմագ գաբուսան տըշարը չըգարըպ։ Փիատէլէր, աԹըլարը վէ Տիւք տը Նըմուր, Օրլօֆ քէօշկիւնտէն տըշարը ֆիրտարարար. աԹը ասքէրի աԹտան էնէրէք, աԹլարը նէրտիպանլէրուէն աշաղը էնտիրմէյէ մէճպուր օլտուրար. էլ հասրը էօյլէ պիր շիԹապլէ կէրի չէքիտիլէր քի, սէրայըն իչէրիսինտէ օլան նէօպէԹճիլէրի գալարըմայը տախի ագըլ իտէմէյիլէր։

ՈէօմասԹ սէրայ գաբուլարընը աչըգ պուլուպ, սէլ կիպի իչէրի Թաշմայա պաշլասը, պուխարը հարպ իլէ մէսԹ օլուպ, գըրգ էլի սէնէ զարֆընտա իւչ հիւքիւմէԹի գօվալարագլարը օ սէրայըն իչինի եըլարըմ կիպի տօլաշըպ. անը վահիտատէ էօնէրինտէ հէր պիր շէյի գըրըպ տէօքիւպ եագմայա պաշլասըլար. գասրօլար, այնալար, վաղօլար, փէրտէլէր, խալըլար, ալԹուն վէ կիւմիշ մուհասէրէ օլունաճագ տրը » . տէտի տօգԹօր Օսէր Բօշ։

» Սահիհ պէօյլէ՞ մի, ասքէրի կէրի ալայըմ էօյլէ իսկ » տէտի Տիւք տը Նըմուր։

Պատէհու ասքէրին կէրի չէքիլմէսինի էմր իտիպ, Թօփճուլար Ռօն Բօյալ Թապիր օլունան տէմիր բարմագ գաբուսան տըշարը չըգարըպ։ Փիատէլէր, աԹըլարը վէ Տիւք տը Նըմուր, Օրլօֆ քէօշկիւնտէն տըշարը ֆիրտարարար. աԹը ասքէրի աԹտան էնէրէք, աԹլարը նէրտիպանլէրուէն աշաղը էնտիրմէյէ մէճպուր օլտուրար. էլ հասրը էօյլէ պիր շիԹապլէ կէրի չէքիտիլէր քի, սէրայըն իչէրիսինտէ օլան նէօպէԹճիլէրի գալարըմայը տախի ագըլ իտէմէյիլէր։

ՈէօմասԹ սէրայ գաբուլարընը աչըգ պուլուպ, սէլ կիպի իչէրի Թաշմայա պաշլասը, պուխարը հարպ իլէ մէսԹ օլուպ, գըրգ էլի սէնէ զարֆընտա իւչ հիւքիւմէԹի գօվալարագլարը օ սէրայըն իչինի եըլարըմ կիպի տօլաշըպ. անը վահիտատէ էօնէրինտէ հէր պիր շէյի գըրըպ տէօքիւպ եագմայա պաշլասըլար. գասրօլար, այնալար, վաղօլար, փէրտէլէր, խալըլար, ալԹուն վէ կիւմիշ

ԹԻՖԲԻՏԻՅԻ

ԷՅԱՄԸ ՍԻՒԼԱՅԷ ՀԻՖԵԱՅԷՍԻ

Գըրգ պէյնէճի Ռէճմասպան պագիսէ։

19.

ԻշԹէ պէյլէ պիր շէհրին հէմ շէհրիլէրի, քիմի, եանի ասքէրլէր, նիզամ վէ իԹաաԹ իճապընտան, վէ քիմի, եանի ահալի, մուհաֆազայը հուգուգլարը միւգԹէզասընտան աէվէր արասընտան պիր պիրինի գուբշունա ԹուԹուպ, վէ գըրըպ էօլսիւրմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, ինսանլէԹ լիսանը տախի սիւքիւԹ իԹմէյիպ, էօԹէտէ Ռալէ Բօյալ սէրայընընն սունտուրմալէրի ալԹընտա պաղը էհլը սէվապ վասէԹասընա պիր էրէԹի խասԹախանէ Թէտարիք օլունուպ, Թէրաֆէյնին եարալըլարը օրայա նագլ օլունարագ, շէհրին էն միւԹէպէր ճէրահ վէ հէքիմլէրի մարիֆէԹիյլէ գայրըլմագտա օլտուլար։ Իմտի պէշ տագիգէլիք մէսաֆէնին պիր Թէրաֆընտա, կէրէք տէհշէԹտէն կէրէք եարալըլարա օլան բայէԹտէն, պիր մէվԹ սիւքիւնէԹի վէ սուալուղու սէյիրճիլէրին գալպինէ, վէ օ պիր Թէրաֆընտա գուտուրմուշ պիր ճէօմասԹն հայահույ վէ ինԹիգամ սէտալէրի, Թիւֆէնք վէ գըլըճ շամաԹալարը էֆլաքէ աքս իԹմէքտէ իտի։

Աէզքիւր Շաթօ տ'Օ գարաօլ խանէսի պու վէճհ իլէ ԹուԹուշուպ ալէվլէնտիսի հալտէ տախի ասքէր Թէսլիմ օլմայուպ, քէնտիլէրինի մուհաֆազա իԹմէքտէ. վէ գուրշունլար էքի Թէրաֆտան ալէվին իչինտէն կէչիպ Թէրաֆէյնէ մէվԹ աԹէշինի սաչմագտա իտիլէր։

Պիր չէրեէք սօղրա գարաօլխանէն Թիւֆէնք աԹէշի էքսիլմէյէ պաշլասը, ասքէրլէր պիրէր պիրէր ճանլարընն սէլամէԹինի արայըպ սավուշտուլար, վէ պիրազ սօղրա Թիւֆէնք սէսի պիւսպիւԹիւն քէսիլտի։ Պատէհու գարաօլխանէնին իչ տիրէկլէրի տէվրիլպ, վէ պիւԹիւն պինանընն իչ Թէրաֆը եըգըլըպ, պօղուգ պիր գըզըլ ալէվլէ պուրամ պուրամ գարա ԹիւԹիւն Ռարիսին իւզէրինի գապլասը։ Պէ օ մէշհուր գարաօլխանէնին իտէն գարարմըշ վէ գուրշունտան չիլէնմիշ վէ եարը եըգըլմըշ վէ եարը սաղքէմէրլէրինտէն պաշգա պիր շէյի գալմամըշտը. էրԹէսի կիւնիւ եանընը քիւլիւ իլէ եանմըշ գավրուլմուշ պիր չօգ ասքէր լէշլէրի միւշահէտէ օլունտու։

Պու էանատէ ահալինին աղընտան իլգ տէֆա օլարագ ՎէՀ ը բէ-Բի-պէ՞, եաշասան ճիւմհուրիէԹ սէտալէրի իշխիրմէյէ պաշլասը։

Պու վէճհ իլէ ճէօմասԹն պիր մըգտարը, Շաթօ տ'Օ գարաօլխանէսի իլէ սուղրաշմագտա, էօթէտէ միլէԹ ասքէրինին պիր գայմագամը Թապիպ Օպէր Բօշ, քէմալը ճէսարէԹլէ Թիւիլէրի սէրայընընն տէմիր բարմագլարընա եանաշըպ, գաբուլարը աչըրԹտը, վէ Օրլօֆ նամ քէօշկիւն փիշկեահընտա տուրան Տիւք տը Նըմուրա (Լուի Ֆիլիպին իքինճի օղլունա) եանաշըպ, « տէ օքիւլէն գանը մէն իԹմէք իշիւն պիր եօլ վար գապուլ իտէրմիսին » տէտի։

» Նէ՞ եաբալըմ » ճէվապ վէրտի Տիւք տը Նըմուր։

» ՎագըԹ ղայպ իԹմէյէրէք Թիւիլէրի սէրայընը պօշաԹմալը, վէ միլէԹ ասքէրինէ Թէսլիմ իԹմէլի, եօխսա իշինիզ խարապ տրը. գանլար սէլ կիպի ագըպ, Թիւիլէրի տախի

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻ ԱՌԱՍՊԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Ժամանակագրություն Հ. Գ. Ալիշանի

(Շարունակություն)

Ի՞նչպես իր դեռ սկզբի կիսամեռ գրությամբ Ալիշանը գտնում է Հայաստանի հարավային մասերի՝ Սասունի, Մոկսի, Խութանի, Գեղարքունիքի, Ամատունիքի, Գեղամա լեռների, Ալաշկերտի, Բասենի, Ծոփքի, Գուգարքի, Ուտիքի, Արցախի, Սիսականի, Գեղարքունիքի, Ամատունիքի, Գեղամա լեռների, Ալաշկերտի, Բասենի, Ծոփքի, Գուգարքի, Ուտիքի, Արցախի, Սիսականի գավառների հայերենի բարբառները, ինչպես նաև

ՍԻՐԵՑԻ ՄԱՐԴԻԿ

Ինչպես հայտնի է, Սիրեցի մարդիկ ամենուրեք ունեն մի սովորություն, որ ամեն անգամ, երբ հանդիպում են իրենց ազգակցի, հարևանի կամ ծանոթի, սկսում են նրանց հարցնել, թե ինչպես է նրանց հոգեվիճակը։ Ինչպես է նրանց հոգեվիճակը։ Ինչպես է նրանց հոգեվիճակը։

տարածեցի ինձ վրայ եկեղեցական ամենամեծ հանդիսությունը։ Ամենամեծ հանդիսությունը, ինչպես գիտեք, Սուրբ Հարության տոնն է։ Ամենամեծ հանդիսությունը, ինչպես գիտեք, Սուրբ Հարության տոնն է։ Ամենամեծ հանդիսությունը, ինչպես գիտեք, Սուրբ Հարության տոնն է։

— Ամենամեծ հանդիսությունը, ինչպես գիտեք, Սուրբ Հարության տոնն է։